

Elektroniskās naudas izlaišanas un apkalpošanas noteikumi

Latvijas Bankas padomes
lēmums Nr. 98/6

Rīgā 2002. gada 14. novembrī

PAR "ELEKTRONISKĀS NAUDAS IZLAIŠANAS UN APKALPOŠANAS NOTEIKUMU" APSTIPRINĀŠANU

Latvijas Bankas padome n o l e m j:

1. Apstiprināt "Elektroniskās naudas izlaišanas un apkalpošanas noteikumus" (pielikumā).
2. Noteikt, ka lēmums stājas spēkā ar 2003. gada 1. janvāri.

Latvijas Bankas prezidents

I. Rimšēvičs

APSTIPRINĀTI
ar Latvijas Bankas padomes
2002. gada 14. novembra
lēmumu Nr. 98/6

I. Rimšēvičs
Latvijas Bankas prezidents

ELEKTRONISKĀS NAUDAS IZLAIŠANAS UN APKALPOŠANAS NOTEIKUMI*

Piezīme.

Ar grozījumiem (spēkā ar 01.04.2005.) saskaņā ar Latvijas Bankas padomes 21.03.2005. lēmumu Nr. 117/6
[1]**

"Elektroniskās naudas izlaišanas un apkalpošanas noteikumi" (tālāk tekstā - noteikumi) reglamentē elektroniskās naudas izlaišanu, apkalpošanu un izmantošanu Latvijas Republikā. Noteikumi sagatavoti, pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu "Par Latvijas Banku" un "Kredītiestāžu likumu". [1]

1. LIETOTIE TERMINI [1]

1.1. Elektroniskā nauda - maksāšanas līdzeklis, kas atbilst Latvijas Republikas "Kredītiestāžu likumā" sniegtajai definīcijai.

1.2. Emitents - kredītiestāde, kas izlaiž elektronisko naudu.

1.3. Turētājs - kredītiestādes klients, kas atbilstoši ar kredītiestādi noslēgtajam līgumam glabā un izmanto elektroniskās naudas līdzekli.

2. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI [1]

2.1. Noteikumi nosaka minimālās prasības, kas jāizpilda emitentam, bet neatceļ un neierobežo citas emitenta tiesības un pienākumus.

2.2. Elektronisko naudu drīkst izlaist vienīgi kredītiestādes. Emitents drīkst nodot trešajām personām ar elektroniskās naudas izlaišanu un apkalpošanu saistītos apakšuzdevumus, ja emitents uzņemas pilnu atbildību par to izpildi un ja šo uzdevumu nodošana trešajām personām nerada maksājumu sistēmai papildu finanšu riskus.

3. MINIMĀLĀS PRASĪBAS ELEKTRONISKĀS NAUDAS IZLAIŠANAI

3.1. Tiesisko attiecību nodibināšana

- 3.1.1. Izlaižot elektronisko naudu, emitentam jānoslēdz līgums ar turētāju un jānodrošina, ka visu elektroniskās naudas izlaišanā un apkalpošanā iesaistīto pušu (t.sk. institūciju, kuras pieņems emitenta izlaisto elektronisko naudu samaksai par precēm vai pakalpojumiem) tiesības un pienākumi ir skaidri noteikti līgumos.
- 3.1.2. Ja emitents nodod trešajai personai ar elektroniskās naudas izlaišanu un apkalpošanu saistītos apakšuzdevumus, emitentam ar šo trešo personu jānoslēdz līgums.
- 3.1.3. Līgumiem jābūt sagatavotiem rakstiski, viegli saprotamiem un uztveramiem.
- 3.1.4. Līgumos jāietver līguma dalībnieku tiesības un pienākumi, kā arī finanšu saistības, kādas rodas katram līguma dalībniekam pret pārējiem līguma dalībniekiem dažādos elektroniskās naudas izlaišanas, apkalpošanas un izmantošanas posmos.

3.2. Drošība

- 3.2.1. Emitentam jānodrošina elektroniskās naudas izlaišanai un apkalpošanai nepieciešamā vadības un uzskaites kārtība, kā arī atbilstošs iekšējās kontroles mehānisms, lai mazinātu finanšu un nefinanšu riskus, kādiem emitents tiek pakļauts, izlaižot un apkalpojot elektronisko naudu, t.sk. tehniskos, operacionālos un citus riskus, kas rodas, nododot trešajai personai operacionālos vai citus apakšuzdevumus elektroniskās naudas izlaišanā un apkalpošanā.

3.3. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana

- 3.3.1. Emitentam, izlaižot un apkalpojot elektronisko naudu, jāievēro likums "Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu".
- 3.3.2. Jebkura elektroniskās naudas līdzekļa maksimālajai vērtībai jābūt noteiktai saskaņā ar "Kreditēstāžu likumu", ņemot vērā riskus, kādiem tiek pakļauta attiecīgā elektroniskās naudas līdzekļa izlaišana un apkalpošana, kā arī iespēju izmantot elektroniskās naudas līdzekli noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai. [1]

3.4. Finanšu statistika

- 3.4.1. Emitenta pienākums ir Latvijas Bankas noteiktajos termiņos iesniegt tai visu pieprasīto statistisko informāciju, kā arī citu pieprasīto informāciju, kas attiecas uz elektroniskās naudas izlaišanu un kas nepieciešama normatīvajos aktos noteikto Latvijas Bankas funkciju pildīšanai.

3.5. Elektroniskās naudas izpirkšana

- 3.5.1. Emitenta un turētāja savstarpēji noslēgtajā līgumā jābūt skaidri noteiktiem elektroniskās naudas izpirkšanas nosacījumiem. [1]

3.6. Savstarpējā izmantojamība

- 3.6.1. Emitentam jācenšas izmantot vienādus standartus un principus, lai viena emitenta izlaistā elektroniskā nauda būtu izmantojama arī cita emitenta elektroniskās naudas pieņemšanas un apkalpošanas vietās.

3.7. Garantijas, apdrošināšana un zaudējumu segšanas pasākumi

- 3.7.1. Emitentam jācenšas nodrošināt elektroniskās naudas garantijas, apdrošināšanu vai zaudējumu segšanas pasākumus, lai pasargātu turētājus un institūcijas, kuras pieņem emitenta izlaisto elektronisko naudu samaksai par precēm vai pakalpojumiem, no iespējamiem zaudējumiem, kas var rasties elektroniskās naudas izlaišanas, apkalpošanas un izmantošanas rezultātā. [1]

INFORMATĪVA ATSAUCE UZ EIROPAS SAVIENĪBAS DIREKTĪVĀM

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no direktīvas 2000/46/EC "Par elektroniskās naudas institūciju darbības uzsākšanu, norisi un pārdomātu uzraudzību" un direktīvas 2000/28/EC, ar kuru veikti grozījumi direktīvā 2000/12/EC "Par kredītiestāžu darbības uzsākšanu un norisi".

* Publicēti izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 107 (2003. gada 23. jūlijā)

** Publicēti izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr. 50 (2005. gada 30. martā)